

Protiradonová prevence při změně dokončené stavby informace pro stavebníky

Změna dokončené stavby je podle § 2 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., (stavební zákon) v platném znění stavbou, na kterou se vztahují všechny požadavky uvedeného zákona, včetně požadavku na ochranu proti radonu. Vztahují se na ni také požadavky § 6 odst. 4 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření, ve znění pozdějších předpisů (atomový zákon), na protiradonovou prevenci.

Změnou dokončené stavby je nástavba, přístavba nebo stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorys i výškové ohraničení stavby, včetně zateplení pláště budovy (ust. § 2 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb.).

Ve stávající stavbě může vést její utěsnění a snížení ventilace, např. zateplením nebo výměnou oken, pokud není současně omezen přísun radonu, k nárůstu koncentrace radonu. Toto riziko je vysoké zejména ve stavbách se zvýšenou koncentrací radonu ve vnitřním ovzduší.

Veškeré stavební úpravy, které se týkají způsobu izolace a ventilace stavby, je proto třeba navrhovat s ohledem na úroveň přírodního ozáření ve stavbě. Důvodem je, aby po stavebních úpravách nedošlo ke zvýšení koncentrace radonu ve stavbě v důsledku např. narušení bariér proti pronikání radonu nebo omezení ventilace. Snahou stavebníka v rámci své odpovědnosti za vlastní životní podmínky by mělo být snížení koncentrace radonu na rozumně dosažitelnou úroveň, **optimálně pod směrnou hodnotu stanovenou pro projektované a stavěné budovy 200 Bq/m³. Pro stávající stavby se akceptuje směrná hodnota 400 Bq/m³.**

Doporučený postup protiradonové prevence

1) Podle § 6 odst. 4 atomového zákona je každý, kdo navrhuje umístění stavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi, nebo žádá o stavební povolení takové stavby povinen zajistit **stanovení radonového indexu stavebního pozemku** a výsledky předložit stavebnímu úřadu.

Pokud je změnou stavby nástavba, doporučuje se, aby při návrhu úprav byla zohledněna objemová aktivita radonu změřená v ovzduší stávající stavby. Stanovení radonového indexu stavebního pozemku je třeba zajistit v případě, že dojde k narušení kontaktních konstrukcí stávající stavby nebo se jedná o přístavbu, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje.

Stanovení radonového indexu stavebního pozemku a měření radonu ve stavbě provádějí firmy s povolením Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, jejich seznam je uveden na adrese **www.sujb.cz**, v oddíle MENU - Radiační ochrana - Subjekty s povolením k vybraným činnostem - **měření a hodnocení ozáření z přírodních radionuklidů, typ povolení A nebo B.**

2) O výsledcích stanovení radonového indexu pozemku a měření objemové aktivity radonu ve stávající stavbě je třeba informovat projektanta stavby.

Pokud má být stavba umístěna na pozemku se středním nebo vysokým radonovým indexem, musí být preventivně chráněna proti pronikání radonu. V takovém případě je třeba požadovat, aby projektant navrhl **preventivní protiradonová opatření v souladu s ČSN 73 0601 „Ochrana staveb proti radonu z podloží“**.

Pokud je v interiéru stávající stavby zjištěna objemová aktivita radonu převyšující směrnou hodnotu 400 Bq/m³, projeví se to nepochybně i v nových částech, které budou se stávající stavbou komunikovat. Je proto třeba zvážit v rámci rekonstrukce provedení dodatečných protiradonových opatření ve stávající stavbě nebo alespoň navrhnout změnu stavby tak, aby se zjištěný stav po jejím dokončení nezhoršil.

3) Pokud je stavba realizována dodavatelsky, je vhodné ve smlouvě ošetřit, aby byla provedena v souladu s projektovou dokumentací s dostatečnou ochranou proti radonu a po dokončení splňovala požadavky uvedené v § 95 vyhlášky č. 307/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tedy alespoň aby **objemová aktivita radonu ve stavbě byla za podmínek běžného užívání nižší než 400 Bq/m³ a optimálně nižší než 200 Bq/m³.**

Nepřekročení směrných hodnot příkonu fotonového dávkového ekvivalentu je garantováno splněním požadavků uvedené vyhlášky na obsah přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu.

4) Kontrolou dodavatele stavby je třeba zajistit, aby navržená [opatření byla realizována v souladu s projektovou dokumentací a v požadované kvalitě](#). Pokud je stavba prováděna svépomocí, je třeba vycházet z ověřených informací a doporučení a dbát na správné provedení stavebních prací i výběr stavebních materiálů.

5) Státní úřad pro jadernou bezpečnost považuje za dobrou praxi, aby tam, kde byla realizována protiradonová opatření, byla provedena [kontrola kvality provedení stavby](#). Takovou kontrolu požaduje i ČSN 73 0601 Ochrana staveb proti radonu z podloží. Orientační kontrolu je možné provést krátkodobým týdenním měřením za podmínek, které zabrání podhodnocení úrovně ozáření ve stavbě. Měření slouží jak pro zhodnocení kvality provedení stavby z hlediska protiradonové prevence, tedy zhodnocení kvality práce projektanta a realizátora protiradonových preventivních opatření, tak pro informaci uživateli stavby o kvalitě vnitřního ovzduší. Měření v budovách provádějí firmy s povolením Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, odkaz na jejich seznam je uveden v odstavci 1), typ povolení B.

6) Překročení směrných hodnot objemové aktivity radonu, zjištěné krátkodobým měřením, nebrání užívání stavby pro bydlení. Při standardních podmínkách užívání objektu bude hodnota objemové aktivity radonu pravděpodobně nižší. V obývané stavbě významně ovlivňuje objemovou aktivitu radonu v ovzduší kromě kvality stavby i chování uživatelů (např. větrací a topný režim, dispozice stavby). To vše je třeba vzít při hodnocení úrovně ozáření ve stavbě v úvahu.

KONTAKTY PRO DALŠÍ INFORMACE

Státní úřad pro jadernou bezpečnost SÚJB

www.sujb.cz – RADON

Ing. Eva Pravdová, Regionální centrum Hradec Králové, Piletická 57, 500 03 Hradec Králové,
tel. 495 211 471, 498 652 707, mail eva.pravdova@sujb.cz

Ing. Jaroslav Slovák, Senovážné náměstí 9, 110 00 Praha 1,
tel. 221 624 752, mail jaroslav.slovak@sujb.cz

Mgr. Marcela Trbolová – Berčíková, RC Ústí nad Labem, Habrovce 52, 403 40 Ústí nad Labem,
tel. 472 714 297, 417 662 720, mail marcela.bercikova@sujb.cz

Ing. Markéta Kupfová, CSc., Regionální centrum Plzeň, Klatovská 200 f, 320 11 Plzeň
tel. 377 420 945, 378 402 715, mail marketa.kupfova@sujb.cz

RNDr. Ivana Ženatá, Regionální centrum Ostrava, Syllabova 21, 703 00 Ostrava
tel. 596 782 934, 555 302 723, mail ivana.zenata@sujb.cz

Hana Jurkovská, Regionální centrum Brno, tř. Jaroše 5, 602 00 Brno
tel. 515 902 781, 515 902 792, mail hana.jurkovska@sujb.cz

RNDr. Igor Kobzev, RC České Budějovice, Schneiderova 32, pošt.schr. 10, 370 07 České Budějovice,
tel. 386 105 223, 389 502 723, mail igor.kobzev@sujb.cz

Státní ústav radiační ochrany (SÚRO), Bartoškova 14, 140 00 Praha 4

RNDr. Josef Thomas, CSc., tel. 226 518 194, mail josef.thomas@suro.cz

Ing. Ivana Fojtíková, tel. 226 518 177, mail ivana.fojtikova@suro.cz

RNDr. Ladislav Moučka, tel. 226 518 171, mail ladislav.moucka@suro.cz

Mgr. Aleš Fronka, tel. 226 518 171, mail ales.fronka@suro.cz

Další informace o radonové problematice je možné získat také na adrese www.suro.cz v oddíle Radon a přírodní ozáření.

Potřebné informace poskytnou i pracovníci stavebních úřadů.